

Retningslinjer ved seksuell trakassering i bokbransjen

Det er nulltoleranse for seksuell trakassering i bokbransjen, som i alle andre deler av arbeidslivet. Alle som utsettes for eller blir oppmerksomme på seksuell trakassering oppfordres til å si fra etter disse retningslinjene. Dette gjelder også i utdannings-, veilednings- og mentorrelasjoner.

Hva er seksuell trakassering?

Seksuell trakassering er forbudt i Norge etter **likestillings- og diskrimineringslovens § 13**. Seksuell trakassering defineres i loven som uønsket seksuell oppmerksomhet som oppleves som krenkende og plagsom for den som rammes og beskrives slik:

- 1. Verbal trakassering:** kan skje via for eksempel seksuelle hentydninger og forslag eller kommentarer om kropp, utseende eller privatliv.
- 2. Ikke-verbal trakassering:** dreier seg for eksempel om nærgående blikk, kroppsbevegelser, visning av seksuelle bilder, blotting og liknende.
- 3. Fysisk trakassering:** omfatter alt fra uønsket berøring, klemming og kyssing til overgrep som voldtekt og voldtektsforsøk.

Seksuell trakassering forekommer også i utstrakt grad på nettet, på sosiale medier, e-post eller tekst- og/eller bildemeldinger.

Hvem skal det sies fra til?

Enhver som opplever eller er vitne til slike hendelser oppfordres til å si ifra.

Er du ansatt i en bedrift eller organisasjon kan du si fra til din nærmeste overordnede eller andre i virksomheten som har ansvar for de spørsmål eller personer det gjelder.

Du kan si fra til tillitsvalgt, verneombud eller arbeidsmiljøutvalg, som så igjen skal følge opp henvendelsen overfor rette vedkommende i virksomheten.

Hvis informasjonen gjelder en sak som kan involvere ledere i virksomheten, eller du ikke har oppnådd noen reaksjon fra den du første sa fra til, kan du kontakte styreleder.

Dersom du ikke ser mulighet til å si fra gjennom virksomheten kan du si fra gjennom en fagforening eller andre du har tillit til. Dette vil ofte gjelde om du er i en rekrutteringsprosess eller utenfor et konkret arbeidsforhold.

Er du ikke ansatt, kan du ta kontakt med din organisasjon i bokbransjen. Ledelsen, styret eller en som har fått særlig ansvar for dette området i organisasjonen vil bistå deg.

Straffbare forhold bør meldes til politiet.

Reaksjon

Arbeidsgiver/oppdragsgiver plikter å forebygge og forhindre at trakassering skjer på arbeidsplassen, jfr. **likestillings- og diskrimineringslovens § 13**.

Arbeidsgiver/oppdragsgiver skal følge opp informasjonen og undersøke påstandene grundig.

Reaksjoner og tiltak som pålegges og innføres skal ha til formål å stanse, forebygge og forhindre ytterligere trakassering på arbeidsplassen og ellers i yrkeslivet.

Den som sier fra skal så raskt som mulig få tilbakemelding om hvordan saken er behandlet.

Dersom den som sier fra mener at virksomheten ikke tar sitt ansvar jfr. likestillingsloven, kan forholdet meldes til Arbeidstilsynet.

Tar du kontakt med en av bokbransjens organisasjoner vil de lytte og følge deg opp, samt gi råd og informasjon om hvor du kan ta kontakt for eventuell videre oppfølging.

Forebygging

Alle må aktivt fremme holdninger som ikke tillater trakassering. Bransjeorganisasjonene vil forebygge seksuell trakassering ved å bevisstgjøre medlemmene på hva seksuell trakassering er og hvordan man kan unngå uønskede situasjoner. Organisasjonene vil jobbe løpende med forebygging og vil vurdere å utarbeide yrkesetiske retningslinjer tilpasset den enkelte organisasjon og virksomhet.

Aktsomhet

Personer som befinner seg i en maktposisjon må opptre særlig varsomt:

- Arbeidsrelaterte møter bør bære preg av tydelige rammer for en arbeidssituasjon, det gjelder blant annet valg av sted, tid og deltakere og hva målet med møtet er.
- Vær spesielt oppmerksom på arbeidssituasjoner som inkluderer barn og ungdom.
- Vær spesielt forsiktig i utdanning-, veiledning- og mentorsituasjoner.
- Ha et bevisst forhold til alkohol i jobbsammenheng og følg gjeldende alkoholpolitiske retningslinjer.
- Skill tydelig mellom private og profesjonelle roller.

29.11.2017, oppdatert 6.2.2018 med ny paragrafhenvising

Utarbeidet i fellesskap av:

Den norske Forfatterforening

Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere Norsk

Oversetterforening

Norsk faglitterær forfatter- og

oversetterforening

Norsk Forfattersentrum

Bokhandlerforeningen

Den norske Forleggerforening

Den norske Forfatterforening
GRUNNLAGT 1893

DEN NORSKE
FORLEGGERFORENING

Norsk Oversetterforening

